

ཐོད་ཀྱི་གསེང་འཁོར་ལའི་གནའ་དཔེ་སྤྱོད་པ་འབྱེགས་དཔེ་ཚོགས།

ARURA

༡༡།གམ་ཐོག་པའི་ཤོག་རྩལ། ༡༡།ཐུང་བཞིའི་མཐའ་དཔྱད།

གམ་ཐོག་གསལ་མ་ཡོན་ཉན་མགན་ལ།
མགན་ལྟར་ཡིགས་བཞུན་དང།

འོད་ཀྱི་གསེང་པ་ཤིག་པའི་གནའ་དཔེ་ལྷོ་གསེང་པ་ཤིག་གསེང་དཔེ་མོ་གསེང་།

ARURA

ཨོཾ། གཏུག་བཞི་མཐའ་དཔྱད།
ཨོཾ། གཏུག་བཞི་མཐའ་དཔྱད།

ལུ་ཐོག་གསལ་མཛད་པའི་ཉན་མཛད་པ།
མཛད་པ། ཡུལ་ཡི་གསལ་པ་ཉན་པ།

མཆོ་རྒྱན་ཟིང་ཆེན་པོ་དང་གྲི་གསོ་རིག་ཟིང་འབྲུག་ཁང་ནས་ཡོད།
 (དེ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པ་ལེགས་པ་དང་ཐོག་ཀླུ་མཛུགས་པ་དེ་ཆོས་ལ) རྩ་ཤིག་ཆོས་ལ་

079

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

宇妥医卷 《四部医典》研究:藏文/《藏医药经典文献集成》编委会,青海省藏医药研究所编. - 北京:民族出版社,2008.11

(藏医药经典文献集成)

ISBN 978 - 7 - 105 - 09711 - 1

I . 宇… II . ①藏… ②青… III . 藏医 - 研究 - 藏语
IV . R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 175869 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

2008 年 12 月第 1 版 2008 年 12 月北京第 1 次印刷

开本:850mm × 1168mm 1/32 印张:9.625

印数:0001 - 2000 册 定价:15.00 元

ISBN 978 - 7 - 105 - 09711 - 1/R·280(藏 146)

(藏编室电话:64275311 藏文发行科电话:64227665)

《བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བརྒྱགས་དཔེ་ཚོགས་》ཀྱི་ཚོམ་ཐྱིག་ཚོགས་པའི་མིང་།

སྒྲིབ་ཁྲིམས། ཁྲི་རུ་ཆེ་རྒྱལ། བཟུང་ཁོ། ཉི་མ། ལུབ་བཟུང་།

ཚོགས་གཙོ། འོ་ཚོགས་ཆེན།

ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ། རྡོ་རྗེ། ཉ་མ་གྲིན་རྒྱལ། གཏུགས་དཀར། ཆེ་རིང་རྒྱལ།

ཚོགས་པའི་མི་རྣམས། འོ་ཚོགས་ཆེན། རྡོ་རྗེ། ཉ་མ་གྲིན་རྒྱལ། གཏུགས་དཀར། ཆེ་རིང་རྒྱལ།

བརྗེ་ཆེ་རིང་། ལུ་མ་དོ་ལུ་བུམས་རྒྱལ། དབང་ཆེན་ཆེ་བརྟན། ལུ་

བུམས་རྒྱལ། ཉ་རྡོ། རྡོ་འབྲུབ། ཀམ་ཚོགས་གཉིས། རྡོ་འབྲུབ་

ཆེ་རིང་། བསམ་འབྲུབ་རྒྱལ། སྐལ་བཟང་རྡོ་རྗེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ།

དབང་ཤུགས་བསོད་ནམས། སྐལ་བཟང་བཟ་ཤིས། རྡོ་རྗེ་རབ་བརྟན།

མཁའ་འགྲོ་རྒྱལ། བཟ་ལྷ།

དེབ་འདིའི་དག་ཐྱིག་པ། འབུམ་ཁོ། བོད་གཞུག་རྒྱུད། ལྷགས་ཐར་རྒྱལ། ལྷ་མོ་ཆེ་

རིང་། རྡོ་རྗེ། བཟ་ལྷ། རྒྱ་མཚོ། ལུ་དེས་ཆེ་རིང་། རིན་

ཆེན་འཚོ།

《藏医药经典文献集成丛书》编辑整理委员会名单

顾 问：措如·次郎 旦科 尼玛 土布旦

主任委员：艾措千

副主任委员：多杰 旦正加 星全章 才让加

委 员：艾措千 多杰 旦正加 星全章 才让加 完德才让

恰多·李先加 昂青才旦 李先加 达多 端智

尕玛措尼 端智才让 三智加 尕藏多杰 华旦尖措

昂智索南 格桑扎西 多杰拉旦 卡着杰 扎巴

本书整理者：本考 我杰吉 吉太加 拉毛才让 多杰 扎巴

降泽 布地次仁 仁青措

ཚུན་འགྲོའི་གཏམ།

ཐོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་ལ་མེད་པ་ཞི་སྒྲོང་ལ་ཉེ་བའི་མོ་རྒྱུས་ལྟན་ལ། དེ་ནི་གནའ་ཐོད་ཐོད་ཀྱི་གསེ་རིག་མང་གཞིར་བྱས་སོགས་ རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐིག་ལ་སོགས་པའི་གསེ་བ་རིག་པའི་ཉེང་བཅུད་བསྟུ་ལེན་བྱས་ནས་ཀྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཆར་ཞིང་ལག་ལེན་གྱི་ཚུང་བྱང་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་མདོན་པར་བཟུང་བའི་གསེ་དབུད་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ལྷ་མོ་ཞིག་ནས་འཛམ་གླིང་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་གསེ་རིག་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གདེང་འཛིག་ཆེན་པོ་གནང་ལུས་སྟེ་མཆིས།

ཐོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་ལ་གཞུང་དང་ལག་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཟུང་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉེ། དེ་ནི་ནང་དོན་གྱི་ཐད་གསེ་རིག་མོ་རྒྱུས་དང་། མང་གཞིའི་གཞུང་ལུགས། བད་སོག་ལག་ལེན། ལྷན་རྒྱས་ཐེབ་བཟོ། ལུས་ཁམས་བདེ་སྲུང་ལ་སོགས་རིག་ཆན་ཡོངས་སུ་འདུས་ཡོད་པའི་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅིག་ལགས། དེ་ལ་ཏང་དང་མིད་གཞུང་གི་ལུགས་འཁུར་དང་བཙུ་མཐོང་ཆེན་པོའི་འག་ཉེ་མར་ཐོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་ལ། གནའ་གཞུང་གང་མང་ཞིག་ཀྱང་དཔེ་སྟན་འབྲེལ་སྤེལ་བྱས་ཐེན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་གནའ་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་སྤར་བཞིན་འདུས་ཆོས་ལུལ་གྱི་ཐེབས་པའམ། ཡང་ན་མིའི་ཚོལ་བའི་དབང་གིས་གཏོར་བསྐྱག་ཆབས་ཆེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས། གང་ལྟར་སྒྲིལ་སྲུང་སྒྲིབ་མ་བྱས་ཆེ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་ཐེད་པའི་གནའ་དཔེ་གང་མང་ཞིག་ཙ་བསྐྱག་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ།

དེ་ལ་ཐོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་ཉིད་ཚུགས་ཡོངས་ནས་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་

སྤུལ་གཏོང་རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་བཅངས་ནས་ང་ཚོས་༡༠༠༩ལོར་མཆོ་སྤྱན་ཞིང་
 ཆེན་པོ་དེ་གི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་“《པོ་དེ་གི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྡིགས་དཔེ་ཚོགས་》ཚོམ་སྡིག་ཚོགས་པ་”སྡིག་
 འཇུགས་བྱས་པ་དང་། གནའ་དཔེ་འཆོལ་ལྟར་དང་དག་སྡིག་དང་ཚོམ་སྡིག་
 བཅས་གི་ལས་སྒོ་སྤྱོད་ཞིང་དཔེ་སྤྱན་དང་འབྲེམས་སྤུལ་གི་བྱ་བ་ཡང་འགོ་བརྩམས་
 ཟིན་ཡོད། དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་རྒྱ་ན་མ་མཆིས་པའི་རིག་གནས་གི་ལས་གྲ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་པོ་དེ་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཡོད་དོ་ཙག་
 འདུས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་རྒྱ་ནི་ང་ཚོའི་བསམ་འདུན་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་བྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ང་ཚོར་ཡོད།

དེ་ལྟར་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཐོག་མར་དཔེ་སྤྱན་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་
 འདིར་ཁོ་བོས་བྱ་བ་ཞག་ཆེན་པོ་འདི་ཚུགས་གང་ཐད་ནས་བྱ་བ་ལ་མ་རྟོང་ཡོང་
 བའི་བཀའ་ཤིས་སྤོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་པོ་དེ་གི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ལྷག་
 བསམ་དཀར་བའི་ལུལ་དང་ཚུགས་སོ་སོའི་སྤུལ་བྱ་ལྟན་ནས་ཀྱང་ལས་གྲ་འདིར་
 ཚུགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་འདེགས་བྱེད་པའི་བསམ་འདུན་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་འོ་ཚོགས་ཆེན་ནས།

༡༠༠༩ལོའི་ཟླ་༩པར།

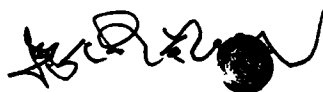
མཆམས་སྒྱུར་བའི་གཏམ།

ཁ་བ་རི་པོའི་བཅུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འཛིག་
ཉེན་སྒྱུའི་སུ་བདེ་གཞི་མར་གྱུར་པའི་སྒྱུའི་རིག་པ་མཐའ་དག་སྒྱུ་ལ་བཏགས་
པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཆོག་དམ་པར་
གྱུར་པའི་གངས་ཅན་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་པོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་རྒྱན་
དར་སྒྲེལ་མཛད་ཅིང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་པ་འབབ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་
ཞིག་ཡིན་སྟབས། རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་པའི་ལས་
དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲམས་ཤིང་སྒྱིམ་ཆོགས་དང་དུས་རབས་རི་
འདུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་མཁོ་གལ་དང་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་དོན་
དངོས་ཀྱི་ཉིང་ནས་གྲུབ་པའི་གནས་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་པས་མི་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་བསྟན་འདིང་དང་ཁྱོག་བཤད་བྱ་བར་མི་ཁུས་སོ། ། རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་
ཆར་དང་དེ་ཡོད་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གཤུང་དྲུང་པོན་ལྷགས་
ཀྱི་དྲང་སྟོང་དཔུང་དུ་ཁྱི་ཤེས་ནས་སྒྲན་པ་དྲུང་གི་ཐོར་ཅོག་ཅན་བར་དང་། རྗེ་
བཅུན་གཤུ་ཐོག་རྒྱུ་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ནས་གཉེར་སྟོན་བྱ་བ་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་
བར། བེ་ར་ཅ་ན་ནས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐབས། བྱང་ཟུར་ནམ་
གཉིས་ནས་ཀོང་སྒྲུལ་ཡབ་སྲས། མི་དབང་རྗེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྒྲན་ཆེས་
མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ལོ་རྒྱལ་སྒྲུག་པའི་དྲང་སྟོང་མཁས་གྲུབ་རིམ་ཕྱོག་
བཟང་གིས་མི་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་རྒྱུ་ལས། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་
དཀོངས་འགྲེལ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་དཀོངས་འགྲེལ་གཙོ་བྱས་པའི་གསོ་
རིག་གི་བསྟན་བཅོས་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་རང་གིས་མཛུལ་ན་དང་པའི་

འོན་ཀྱང་མིག་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱི་མའི་དབང་གིས་རང་འའི་གསེ
 རིག་ཐང་གི་གཞུང་མན་རག་གི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་ཉེས་སྤྱུར་དང་
 འཇུར་སྤྱས་ཡིན་པའང་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལགས་པས། ད་ལྟའི་དུས་
 འདིར་བདག་ཅག་ཆོ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོང་ཁྱོང་ཁོ་ན་དང་ཡུལ་ཡུང་གི་
 བྲག་པའི་ཁེ་སན་ནམ་ཚུགས་རིས་ཅན་གྱི་ལྷ་པ་སྐགས་རིང་དུ་དོར་ནས་མི་
 རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར་དུ་ལྷ་བྱ་འདི་ལ་སྤྱིང་ཁོང་ནས་གཙུག་
 བཅས་སྤྱུལ། དེ་བཞིན་རིས་སྤྱེད་པའི་འཇམ་མཁུང་གི་མའི་རིགས་ཡོངས་ལ་
 བན་དུ་རེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས། རི་རྒྱལ་རྒྱུན་པའི་གཏོས་དང་
 བཞུམ་པའི་པོད་ཡུགས་གསེར་རིག་གི་གཞུང་མན་རག་རྣམས་ལ་འོ་ལ་ཆོད་དང་
 རང་བཟོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐར་ལས་སྤྱག་པའི་རང་སྒོག་འདྲོན་རྒྱར་སྤྱོད་དང་
 འཆོལ་ཕྱད་ལགས་སྤྱིག་ཕྱིད་རྒྱ་བཅས་ནི་མིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་བཤྱི་བ་ཞིག་
 རེད།

2

ནུས་པ་ཐོན་སྤྱོད་ཅིང་ལྷན་ཅན་གྱི་སྒྲིག་འཛའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་
མེ་བུ་བས་ན། འོ་སྒྲིལ་སྤྱན་མོང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱུ་འོས་པའི་ལས་དོན་གལ་
ཆེན་ཞིག་ཤིང་ཅེས་ཏེ་ཅང་དག་འཛོར་དང་བཅས་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཆོག་དུ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཆེ་ནམ་གྱིས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལ།

དག་ཐྱིག་པའི་གསལ་པ་༡༧༧།

པོད་ཟལ་མོ་སྐར་བ་ཞེས་སུ་གསལ་བ་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཉེང་དུ་གནས་
པའི་མི་རིགས་ཉིད་ལ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་སྔོན་ཕྱོན་དྲན་དབང་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བཅུ་གསལ་རིག་
པའི་གནས་ཀྱིས་ཡངས་སུ་བྱུག་པའི་ཤེས་རིག་བར་མཛོད་ནི་མྱོད་པའི་མཐར་
ཡང་རྒྱབ་པ་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། དེ་ལས་
གནས་བཅུའི་ཡ་གྱལ་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་པའི་
པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི། རྗེ་གཤུ་ཚོག་ཆེན་པོས། མི་ན་བར་གནས་པར་
འདོད་པ་དང་ན་བ་གསོ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་
རག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འཕྲོ་བ་མིའི་
རིགས་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཉི། དེར་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་
ཡུན་ཏུ་ཅང་རིང་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཆང་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྔན་
དཔུང་གྱི་རིགས་ལམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་མན་རག་ཏམས་ཚུང་སུན་སུམ་
ཆོགས་ཤིང་གུ་ལོ་མ་པ་ཞིག་མཆིས་སྟབས། དེར་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་མི་ནང་ཀུན་ཏུ་
ཆན་རིག་པ་མཁས་ཅན་དག་གིས་ཚུགས་ཡོངས་ནས་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་ཞིབ་འཇུག་
གི་གོམ་སྟབས་མཚུགས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་
ཏང་གི་མི་རིགས་མྱོད་རྒྱལ་དོན་འཁྲོལ་དང་རྒྱབ་རྒྱུད་གསར་སྤེལ་བྱེད་པའི་
འཕྲོས་དང་བསྟར་ནས་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལས་དོན་ཉིད་སྔ་ཀུན་ནས་
ཉམས་པ་མོར་རྒྱུད་དང་མ་ཉམས་གོང་སྤེལ་གནང་ཉི་ཉམས་དགའི་ཡུལ་ཁམས་

རིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མུ་ནང་གི་འགལ་ཁྱེན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་
 རེའི་གསོ་རིག་ཐང་གི་གཞུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་གང་མང་ཉམས་ཉེས་སུ་
 ལྷུང་དང་འལྷུང་ལུས་ཡིན་པ་འང་ང་ཚོས་མིག་མཐོང་ལག་བྱིན་དུ་འཁུམས་ཤིང་།
 བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་འདི་ཉིད་གནང་འོའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་རོས་ནས་ལྷན་
 རི་རྒྱལ་རྒྱན་པའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་གཞུང་མན་ངག་གི་གསུང་རབ་དེ་
 རྒྱལ་ཁྲུང་ལས་རྒྱལ་པའི་སློ་ནས་སློག་འདོན་རྒྱུར་སློབ་དང་འཆོལ་རྒྱུད་ལེགས་
 གྲིག་བཅས་ཕྱེད་རྒྱ་ནི་སློག་མར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྤང་གཞིའི་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་
 ཞིག་རྟེན་སློལ་ཆེ་རིག་འདོན་པ་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བབས་པའི་
 ཏུས་རབས་ཀྱི་འགན་འཁུའི་ཞིག་ལགས། དེའི་མིར་ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་
 དང་ཏུས་རབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉར་མདོ་དབུས་མཐོ་སྤང་ཞེས་པའི་བྱན་མིན་ཁོར་
 ཡུག་ཁྲོད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་གནང་འོའི་གསོ་དབུད་རིག་པ་འདིའི་སློག་
 དབུགས་རྒྱན་བསྐྱངས་ཕྱེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གསོ་དབུད་རིག་པར་སྤྱང་བཙོན་
 དང་ཞིབ་འཇུག་ཕྱེད་པར་སློབ་བརྟུན་པའི་རྒྱལ་དབུད་ཅན་མང་པོར་རྒྱ་ཆ་མཁོ་
 སྤྱད་ཀྱི་སློབ་པར་ཡངས་པོར་བྱེས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུང་འདོན་པ་ལ་
 རྒྱུང་བས་སྒྲན་སློགས་བྱུང་པ། ཉམ་ཐག་ནད་པའི་ལུས་སློག་ལ་གཟིར་བའི་ནད་
 རིགས་ཆ་མེད་དུ་འཛོམས་པར་བྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྟེན་དང་མན་
 ངག་བབ་མའི་གདམས་པ་ཆིག་བྱུང་གི་སློར་མང་དུ་བཅལ་ནས་ནད་ཀྱི་རྒྱག་
 བཟལ་ལས་སློབ་པར་རྩོ་སློགས་པ་བཅས་མདོར་ན་གངས་ཅན་གསོ་བ་རིག་པ་
 འདི་ཉིད་མིར་དོན་མཚུངས་པའི་སློ་ནས་རྒྱུད་འདོན་ལེགས་པོ་ཞིག་ཕྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ། དེད་ཅག་མཚོ་སློན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
 འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་མཁས་མི་རྩ་ཆ་འཇུགས་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་གནང་དཔེ་དག་
 གྲིག་གི་མི་རྩ་ཆེད་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་། གཞུང་ལུགས་བཟུན་
 བཅས། མན་ངག་ལག་ལེན། རྩན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱང་། རྩོ་སློན་འཁུངས་དཔེ།
 གནམ་རིག་སྐར་མིས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པའི་རིགས་གཙུག་པོར་བསྐྱང་

ཐོག་《བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྐྱེགས་དཔེ་ཚོགས་》ཞེས་པ་
འདི་ཙམ་གྱི་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་རྒྱན་ཐང་དཔེ་དེབ་རེ་རེ་བཞིན་མཛད་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱི་དང་ནང་དོན་ལ་མ་བཟླས་པར་ལག་ལེན་དུ་འབྱོལ་གང་
བྱུང་བྱས་ཏེ་དཔེ་རྒྱུ་ལག་དུ་སོན་མོ་ཅོག་དག་གྱིས་དང་དཔེ་རྒྱན་འགྲེམས་སྟེལ་
བྱ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལ་《གཡུ་ཐོག་པའི་ཤོག་བྲིལ་དང་རྒྱད་བཞིའི་མཐའ་དཔྱད་》ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་《བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྐྱེགས་དཔེ་ཚོགས་》ནང་
གསེས་ཀྱི་དེབ་དོན་དགུ་པ་ཡིན་ལ། ནང་སོག་ནས་ལག་དུ་སོན་པའི་ལག་བྲིས་
མའི་མ་ཡིག་ཅིག་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱེགས་པའི་《གཡུ་ཐོག་པའི་ཤོག་བྲིལ་》འདི་
ནི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་
གསུམ་གྱི་ནད་དང་རིམས་ནད་ལྷ་ཚོགས། གཙང་ནད་ལྷ་བཞི་བྱང་བརྟན།
གཟའ་ནད། མོ་ནད་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་པ་ལ་ཚ་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་གསུམ་ལ་ངས་
པར་འཆར་བའི་རྟགས་རྒྱུས་དང་། ནད་རྟགས་སན་རྒྱུ་བར་གྱི་འབྲུལ་སོ་
བསལ་བ། མི་རྣམས་པའི་གཟེར་སོགས་གསལ་བར་བཞོད་ཡོད།

ནང་སོག་ནས་ལག་དུ་སོན་པའི་ཤིང་དཔར་གྱི་མ་ཡིག་ཅིག་གཞིར་བྱས་
ནས་བསྐྱེགས་པའི་《རྒྱད་བཞིའི་འགྲེལ་བ་མེས་པོའི་ཞལ་ལྷང་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་དང་
ཤེད་ཕྱི་སྟོན་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱལ་ལ་ཁུ་རའི་
ཐུང་བ་》ཞེས་པའི་ནང་གངས་ཅན་གསེར་རིག་བཟླས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྟོན་ཕྱོག་
མེས་པོ་རྒྱུས་ལ་མཛོད་པའི་མེ་ཏོག་གིས་མདུན་བསྐྱེད་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་གྱི་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཐར་རགས་ཅམ་དང་། སྟོན་པས་དགྲང་
ལོ་དོན་གཅིག་པ་ལྷགས་རྟ་ལོར་སྦྲས་གྱི་ནགས་སྐྱ་ལྷ་དང་དྲང་སྟངས་ཀྱི་ནང་གི་
འཁོར་ལྷེ་བཞི་ལ་གསེབ་རིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་
གསུངས་སྟེལ། དེ་མིན་ཙམ་པོ་པོས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་བ་མེས་པོའི་
ཞལ་ལྷང་དང་། ཤེད་ཕྱི་སྟོན་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀའ་གནད་དང་། དེ་གཉིས་ལས་

གསལ་ཁ་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཚད་མ་རིག་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་པར་མཐའ་
དམྱེད་དེ་གསལ་མཛེན་དུ་བསྟན་ཡོད།

དེ་ཡང་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད་དག་གི་དང་ཚལ་གྱི་བྱེད་པའི་ཆ་འཛིན་
འདི་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ༡. ཡིག་ཚུར་བ་དང་དོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཚིག་གང་
དེའི་རྩིས་སུ་ཉན་གསུངས། [] འདིའི་ནང་དག་བཙས་བྱས་ཡོད། ༢. གཞུང་ཚིག་ཆད་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཉན་གསུངས་() འདིའི་ནང་དུ་ཁ་སྐོང་བྱས་ཡོད། ༣. ཚེ་མ་པ་
པོའི་མཆན་རྣམས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ལས་རྒྱུད་ཅམ་བྱས་ནས་
བཏོད་ཡོད། ༤. མ་ཡིག་མི་གསལ་བའམ་གཞུང་ཚིག་ཆད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་
བྱེད་མ་རུས་པ་ཉན་གསུངས་..... འདིས་མཚན་པར་བྱས་ཡོད་ལ་གུག་ཉན་གསུངས་(>)
འདིའི་ནང་དུ་མ་ཡིག་གི་སྟོན་གངས་སམ་ཐེག་སྟེང་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཆད་ཡོད་པ་
གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ༥. རྒྱ་ཆ་དང་རྒྱ་མ་ཆ་སོགས་ཚུ་ལྟའི་རིགས་རྣམས་
དག་ཡིག་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱ་ལྟར་ཏེ། སོག་ཆ་དང་རྒྱ་ཆ་ཞེས་ཚིག་གོགས་དང་
བཞེབ་ན་མ་བཟགས་མི་འདོགས་ཤིང་། སོག་པོའི་ཚུ་དང་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཞེས་
པའམ་ཚུ་མིང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཟགས་འདོགས་ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་ཡོད།
ལན་ཚུ་ཞེས་པ་ནི་པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་དཔེ་གཞུང་མང་ཆེ་བར་བསྟན་ནས་
དམིགས་བསལ་དུ་མ་རྒྱུར་སྦྱར་ནས་བཏོད་ཡོད།

འདིར་ར་ཆོད་དག་གི་མི་ལྟའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཆད་དམན་ཞིང་དཔེ་རྟོག་དག་
གི་ཉམས་སྦྱོང་ཞན་པའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་འགལ་འབྲུལ་གྱི་ཆ་གང་མང་
ཡོད་སྟེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་ལྟགས་པར་གནང་
བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་ལོ།

མཆོ་ཐུན་ ཞིང་ ཆེན་ བོད་ ཀྱི་ གསེབ་ རིག་ ཞིང་ འབྲུག་ ཁང་ རྒྱས།
《བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནད་དཔེ་ལྟགས་བསྟུགས་དཔེ་ཚོགས་》ཚེ་མ་གྱི་ཚུགས་པ་
ཟུ་ལོ་2007ལོའི་ཟླ་5པའི་ཚེས་15ཉིན།

དཀར་ཆག

༄༅།གཟུ་བོ་ག་པའི་ཤོག་བྲིལ།

ཚུམ་པ་པོ་རོ་རྒྱུད་མདོར་བསྟུན།	3
དང་པོ། རྒྱུད་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	7
གཉིས་པ། མཁྱིས་པའི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	9
གསུམ་པ། བད་ཀན་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	11
བཞི་པ། རིམས་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།.....	13
ལྔ་པ། ཚད་པའི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	15
དྲུག་པ། གཟེར་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།.....	16
བདུན་པ། ཡ་མའི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	18
བརྒྱད་པ། གག་པའི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	20
དུལ་པ། རྩོག་པའི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	21
བརྩ་པ། གཙང་ནད་འོར་དང་རྩུ་བའི་བརྟག་ཐབས།	23
བརྩ་གཅིག་པ། གཙང་ནད་འྲིག་དང་ལྷུ་ལྷུ་པའི་བརྟག་ཐབས།	25
བརྩ་གཉིས་པ། གཙང་ནད་རྩོ་ནད་དང་ལྷུ་པའི་བརྟག་ཐབས།.....	27
བརྩ་གསུམ་པ། གཙང་ནད་ལྷན་དང་དུལ་རྩུ་པའི་བརྟག་ཐབས།	29
བརྩ་བཞི་པ། མ་ཁུ་པའི་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	34
བརྩ་ལྔ་པ། འཆི་དུས་ཀྱི་བརྟག་ཐབས།	41

བརྩ་བྱ་པ། དང་པོ་ནང་གི་བརྩ་བའི་ཐབས།	44
བརྩ་བྱ་པ། མི་ནང་གི་བརྩ་བའི་ཐབས།	45
ཕྱེ་ཆུང་བཞི་འགྲེལ་བ་མེས་པོ་འཇམ་མེད་ཀྱི་གཉིས་དང་ཕྱི་རྒྱ་ ཚོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམ་ རྒྱལ་ཨ་རུ་རྩིས་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།	
ཚུམ་པ་པོ་འོ་སྤྱད་མདོར་བསྟུན།	49
ས་བཅད་དང་པོ། ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན།	51
ས་བཅད་གཉིས་པ། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།	56

༄༅།གཡུ་ཐོག་པའི་ཤོག་དྲིལ།

གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ།

